Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 17. 7. 2013, sp. zn. 29 Cdo 1301/2013, ECLI:CZ:NS:2013:29.CDO.1301.2013.1

Číslo: 99/2013

Právní věta:

Osvobození od soudních poplatků podle ustanovení § 138 odst. 1 o. s. ř. lze přiznat i právnické osobě - podnikateli. Při splnění ostatních předpokladů pro přiznání plného nebo částečného osvobození od soudního poplatku pak nelze právnické osobě - podnikateli takové osvobození odepřít jen proto, že její objektivní neschopnost k úhradě soudního poplatku je důsledkem její podnikatelské činnosti (že potud nese „podnikatelské“ nebo „hospodářské“ riziko).

Usnesením, jímž zamítne žádost účastníka o přiznání osvobození od soudních poplatků, je soud vázán (§ 170 odst. 1 o. s. ř.). Později podané (nové) žádosti téhož účastníka o přiznání osvobození od soudních poplatků může soud vyhovět jen tehdy, změní-li se u účastníka (žadatele) poměry, z nichž soud vycházel v původním (zamítavém) rozhodnutí pro účely právního posouzení původní žádosti. To, že samo právní posouzení předpokladů pro přiznání osvobození od soudních poplatků v prvním (zamítavém) rozhodnutí nebylo správné, důvodem pro to, aby soud vyhověl nové žádosti, být nemůže.

V případě, že po pravomocném zamítnutí návrhu na přiznání osvobození od soudních poplatků nedojde ke změně poměrů, soud zastaví řízení o dalším návrhu téhož účastníka na přiznání osvobození od soudních poplatků pro překážku věci pravomocně rozhodnuté (§ 159a a § 167 odst. 2 o. s. ř.).

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 17.07.2013

Spisová značka: 29 Cdo 1301/2013

Číslo rozhodnutí: 99

Číslo sešitu: 10

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Poplatky soudní

Předpisy: § 138 odst. 1 o. s. ř.
§ 159 o. s. ř.
§ 167 odst. 2 o. s. ř.
§ 170 o. s. ř.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Rozsudkem ze dne 23. 8. 2012 zamítl O k r e s n í s o u d ve Svitavách žalobu, kterou se žalobce D. domáhal vůči žalovaným 1) Dr. Ing. V. H., MBA, 2) Mgr. P. S. a 3/ Mgr. P. S., jako správci konkursní podstaty úpadce VB, a. s., zaplacení částky 1 633 541 Kč s příslušenstvím.

V průběhu řízení o odvolání žalobce proti shora označenému rozsudku pak okresní soud usnesením ze dne 13. 11. 2012 zamítl návrh žalobce na přiznání osvobození od soudních poplatků.

Okresní soud – vycházeje z ustanovení § 138 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu – připustil, že i právnické osobě lze za splnění zákonných předpokladů přiznat osvobození od soudních poplatků.

K tomu pak dodal, že žalobcův návrh na osvobození od soudních poplatků v této věci již jednou zamítl, a to usnesením ze dne 7. 3. 2008, které nabylo právní moci 29. 3. 2008. V něm uvedl, že u právnické osoby nepřichází v úvahu přiznat osvobození od soudních poplatků tam, kde se žadatel dovolává finančních potíží jako důsledku neúspěchu v podnikání, byť je spatřuje v údajně nesprávném postupu konkursního soudu a správce konkursní podstaty. Důvodem pro přiznání osvobození by mohly být jen takové okolnosti, které vznikly tzv. vyšší mocí (ne jako důsledek podnikání).

Odtud okresní soud uzavřel, že (tedy) poměry žalobce pro účely rozhodování o návrhu na přiznání osvobození od soudních poplatků posuzoval a dospěl k závěru, že přiznání osvobození neodůvodňují. Tímto rozhodnutím je soud vázán, nedojde-li ke změně poměrů.

Žalobce v návrhu datovaném 16. 10. 2012 (jenž došel soudu 23. 10. 2012) uvedl, že jeho majetková situace se v posledním období zhoršila tak, že nemá žádný majetek, ze kterého by soudní poplatek mohl zaplatit, přičemž příčinu tohoto stavu spatřuje v protiprávním jednání třetího žalovaného, který jako správce konkursní podstaty úpadce odstoupil od kupní smlouvy ze dne 1. 6. 2005, aniž žalobci vrátil část kupní ceny ve výši 3 000 000 Kč a z jehož viny byly na účet úpadce přesměrovány platby náležející žalobci. Odkázal rovněž na řadu soudních sporů, které vede se správci konkursní podstaty úpadce a s dalšími subjekty, jakož i na to, že mu doposud nebyly uhrazeny náklady, které je mu správce konkursní podstaty úpadce povinen zaplatit ve věci, jež byla vedena u Okresního soudu v Pardubicích. Žalobce též projevil ochotu dále doplnit tvrzení ke svým majetkovým poměrům a předložit k nim důkazy, bude-li k tomu soudem vyzván.

Na tomto základě okresní soud uzavřel, že žalobce neuvádí (v návrhu na přiznání osvobození od soudních poplatků) žádnou novou okolnost, kterou by bylo možné považovat za změnu poměrů. Soud (totiž) již dříve poukazoval na to, že vedení soudních sporů a náklady s tím spojené patří k rizikům podnikání a případné nepříznivé majetkové a finanční dopady s tím spojené nejsou takovou okolností, která by odůvodňovala přiznání osvobození od soudních poplatků. Tímto důvodem nemůže pak být ani to, že většina soudních sporů doposud nebyla pravomocně skončena. To, že by se poměry žalobce v mezidobí změnily z jiných důvodů (např. jako důsledek jiných nepředvídatelných okolností), se netvrdí. Není zde tudíž ani důvod žalobce vyzývat k doplnění jeho návrhu.

K odvolání žalobce pak K r a j s k ý s o u d v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích usnesením ze dne 31. 1. 2013 potvrdil usnesení okresního soudu.

Odvolací soud – jenž rovněž vyšel z ustanovení § 138 odst. 1 o. s. ř. – poukázal na to, že smlouvou o prodeji podniku uzavřenou dne 1. 6. 2006 (respektive 2. 6. 2006) prodal první žalovaný (jako původní správce konkursní podstaty úpadce) úpadcův podnik žalobci, který ale nezaplatil řádně a včas kupní cenu, takže první žalovaný od smlouvy odstoupil.

Žalobce tvrdí, že úpadcův podnik po uzavření smlouvy a před odstoupením od smlouvy zhodnotil a

požaduje částku 1 633 541 Kč po původním i současném správci konkursní podstaty (druhého správce konkursní podstaty současně žaluje i jako fyzickou osobu). Žalobce tak uvedeným počínáním založil pro své podnikání hospodářské riziko a musí nést následky s ním spojené. Nic příznivějšího nelze dovodit ani ze změny vnitřních poměrů žalobce (na základě smlouvy o převodu obchodního podílu ze dne 13. 8. 2012 se jedinou společnicí žalobce stala N. G.). N. G. jako podnikající osoba pak nemůže přenášet podnikatelské riziko na stát. Potud odvolací soud odkázal na „nález" (správně jde o usnesení) Ústavního soudu ze dne 31. 1. 2012, sp. zn. IV. ÚS 3790/11 (usnesení je – stejně jako další rozhodnutí Ústavního soudu zmíněná níže – veřejnosti dostupné na webových stránkách Ústavního soudu).

Proti usnesení odvolacího soudu podal žalobce dovolání, jehož přípustnost opírá o ustanovení § 237 o. s. ř., namítaje, že je dán dovolací důvod uvedený v § 241a o. s. ř., tedy, že napadené rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci a požaduje, aby Nejvyšší soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

Dovolatel především uvádí, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky procesního práva, která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena.

Úsudek, podle kterého podnikatel, který nemá prostředky na zaplacení soudního poplatku, nemá právo na osvobození od soudního poplatku (a to ani částečné), není podle dovolatele správný, když nemá oporu v zákoně a je nedůvodně diskriminační.

Z ustanovení § 138 odst. 1 o. s. ř. plyne, že určujícím kritériem, na základě kterého soud rozhoduje o návrhu účastníka řízení na osvobození od soudního poplatku, je objektivní schopnost zaplatit soudní poplatek ve stanovené výši. Při objektivní neschopnosti účastníka zaplatit soudní poplatek může soud dospět k závěru o nepřiznání osvobození od soudních poplatků jen tehdy, jde-li o svévolné či zřejmě bezúspěšné uplatňování práva. Pro úplné osvobození od soudního poplatku pak přistupuje ještě nezbytnost splnění další kumulativní podmínky v podobě existence zvlášť závažných důvodů. Soudy v dané věci přitom zjistily, že žalobce objektivně není schopen zaplatit soudní poplatek a nezjistily, že by šlo o svévolné či zřejmě bezúspěšné uplatňování práva. Proto měly žalobci přiznat minimálně částečné osvobození od placení soudních poplatků.

Z rozhodnutí obou soudů není patrno, zda otázku podnikatelského rizika váží k naplnění třetí podmínky stanovené v § 138 odst. 1 o. s. ř. pouze pro úplné osvobození od soudního poplatku, přičemž tím, zda nejsou splněny podmínky pro přiznání částečného osvobození od soudních poplatků, se soudy (v rozporu s § 138 odst. 1 o. s. ř. a článkem 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod) nezabývaly. Potud dovolatel odkazuje na nález Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 3543/12 (jde o nález ze dne 27. 2. 2013).

K tomu, že úvahy o podnikatelském riziku jsou diskriminační a nemají oporu v zákoně, dovolatel poukazuje na nález Ústavního soudu ze dne 2. 10. 2008, sp. zn. II. ÚS 1619/08 (jde o nález uveřejněný pod číslem 161/2008 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu).

N e j v y š š í s o u d zrušil rozhodnutí soudů obou stupňů a řízení o návrhu žalobce na přiznání osvobození od soudních poplatků zastavil.

Z odůvodnění:

Rozhodné znění občanského soudního řádu pro dovolací řízení (v aktuálním znění) se podává z bodů 1. a 7., článku II., zákona č. 404/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

Dovolání nesměřuje proti žádnému z usnesení vypočtených v § 238a o. s. ř., takže zbývá určit, zda je

přípustné podle § 237 o. s. ř. (když pro daný případ neplatí žádné z omezení přípustnosti dovolání podle § 237 o. s. ř., vypočtených v § 238 o. s. ř.).

Podle ustanovení § 237 o. s. ř. pak platí, že není-li stanoveno jinak, je dovolání přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak.

Usnesení, jímž odvolací soud potvrdil usnesení soudu prvního stupně o zamítnutí návrhu na přiznání osvobození od soudních poplatků, je usnesením, kterým se odvolací řízení (ohledně onoho návrhu) končí. Napadené rozhodnutí pak závisí na vyřešení otázky procesního práva, která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena, totiž na posouzení otázky, zda podnikateli lze odepřít osvobození od soudních poplatků podle § 138 odst. 1 o. s. ř. proto, že nepříznivé majetkové poměry, jež mu nedovolují soudní poplatek uhradit, jsou důsledkem jeho podnikatelské činnosti (že potud nese „podnikatelské“ či „hospodářské“ riziko, jež nelze přenášet /přiznáním osvobození/ na stát). Dovolání v této věci je tudíž přípustné podle § 237 o. s. ř.

Nejvyšší soud se – v hranicích právních otázek vymezených dovoláním – nejprve zabýval tím, zda je dán dovolací důvod uplatněný dovolatelem, tedy správností právního posouzení věci odvolacím soudem.

Podle ustanovení § 138 odst. 1 o. s. ř. na návrh může předseda senátu přiznat účastníkovi zčásti osvobození od soudních poplatků, odůvodňují-li to poměry účastníka a nejde-li o svévolné nebo zřejmě bezúspěšné uplatňování nebo bránění práva; přiznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků zcela lze pouze výjimečně, jsou-li proto zvlášť závažné důvody, a toto rozhodnutí musí být odůvodněno. Nerozhodne-li předseda senátu jinak, vztahuje se osvobození na celé řízení a má i zpětnou účinnost; poplatky zaplacené před rozhodnutím o osvobození se však nevracejí.

Obecně platí, že osvobození od soudních poplatků může být přiznáno na jejich žádost fyzickým osobám, právnickým osobám, obcím nebo krajům. Účastníku nesmí být jen pro jeho nepříznivou majetkovou situaci znemožněno uplatňovat nebo bránit své právo u soudu a naplnit své právo na právní pomoc v občanském soudním řízení od počátku řízení. Při rozhodování o osvobození od soudních poplatků soud přihlíží k celkovým majetkovým poměrům žadatele, k výši soudního poplatku, k nákladům, které si pravděpodobně vyžádá dokazování, k povaze uplatněného nároku a k dalším podobným okolnostem. U fyzických osob bere v úvahu také jejich sociální poměry, zdravotní stav apod. Přihlédne nejen k výši příjmů žadatele a množství disponibilních finančních prostředků, ale též k jeho možnosti si tyto prostředky opatřit, jakož i k důsledkům, které by pro jeho poměry mohlo mít zaplacení příslušného soudního poplatku (nebo jiných plateb v příslušném řízení předpokládaných). U právnických osob a u fyzických osob, které jsou podnikateli, lze vzít v úvahu rovněž povahu jejich podnikatelské nebo jiné činnosti, stav a strukturu majetku, platební (ne)schopnost; je však též nutno přihlížet k tomu, zda se spekulativně nezbavily majetku či jiných výhod, aby se poplatkové povinnosti vyhnuly. Soud tedy zkoumá nejen faktické poměry žadatele v době podání žádosti, ale musí zvažovat, zda ze strany žadatele nejde o obcházení zákona za účelem získání neoprávněné výhody (osvobození od soudních poplatků). Celkové zhodnocení všech okolností, které vypovídají o poměrech účastníka, se pak musí promítnout do závěru, zda účastník (vedlejší účastník) je s ohledem na své poměry schopen zaplatit soudní poplatky a nést další výdaje spojené s řízením, včetně nákladů spojených s poskytnutím právní pomoci (se zastoupením). Jestliže mu to jeho poměry nedovolují, je soud povinen mu přiznat tomu odpovídající osvobození od soudních poplatků (v plném rozsahu, zčásti, pro část řízení nebo jen pro některé úkony). Účastník je přitom povinen soudu prokázat věrohodným způsobem své poměry, které jsou rozhodné pro posouzení důvodnosti

jeho žádosti (srov. v literatuře shodně Drápal, L., Bureš, J. a kol.: Občanský soudní řád I. § 1 až 200za. Komentář. 1. vydání. Praha, C. H. Beck, 2009, str. 953).

K otázce, zda lze žadateli (účastníku) odepřít osvobození od soudních poplatků (lhostejno, zda zcela nebo zčásti) jen proto, že jde o podnikatele, jenž nese „podnikatelské“ či „hospodářské“ riziko, které nelze přenášet (přiznáním osvobození) na stát, se Nejvyšší soud vyjádřil již dříve tím, že pod číslem 6/1998 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek uveřejnil usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 5. 3. 1997, sp. zn. 11 Cmo 18/97 (dále jen „R 6/1998“).

Vedle závěru vyjádřeného v právní větě (o tom, že osvobození od soudních poplatků podle ustanovení § 138 odst. 1 o. s. ř. lze přiznat i fyzické osobě – podnikateli) přitom R 6/1998 vychází především z úsudku, podle kterého „odvolací soud nesdílí právní názor soudu prvního stupně, podle něhož žalobce jako podnikatel nese podnikatelské riziko, a protože předmět řízení souvisí s jeho podnikatelskou činností, že již proto není dán důvod k jeho osvobození od soudních poplatků. Z ustanovení § 138 odst. 1 o. s. ř. nelze takový závěr dovodit (…). Není důvodu, proč by žalobci, který je podnikatelem – fyzickou osobou, nemohlo být za splnění zákonných předpokladů přiznáno (zcela nebo zčásti) osvobození od soudních poplatků“.

S takto pojatou argumentací se Nejvyšší soud ztotožňuje a dodává, že jde o závěr beze zbytku platný i pro podnikatele, jímž je osoba právnická. Dovolatel v dotčených souvislostech přiléhavě odkazuje i na závěry obsažené v nálezu Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 1619/08, jenž úvahy o „podnikatelském riziku“, v důsledku kterého soud nepřiznal žadateli (podnikateli) osvobození od soudního poplatku bez zřetele k jeho objektivní neschopnosti soudní poplatek uhradit, označil za neodůvodněně diskriminační.

Poukaz odvolacího soudu na jiný „nález“ Ústavního soudu (sp. zn. IV. ÚS 3790/11) pokládá Nejvyšší soud za bezcenný již proto, že ve skutečnosti jde o „pouhé“ usnesení Ústavního soudu.

„Nálezová“ judikatura Ústavního soudu je ustálena v závěru, že usnesení Ústavního soudu nejsou závazná *erga omnes* a „účelem řízení o ústavní stížnosti je ochrana základních práv či svobod, což se promítá i do povahy a obsahu odmítacích usnesení, která plní mj. funkci jistého procesního ventilu uvolňujícího rozhodovací kapacitu, a rozhodně nemohou poskytovat alibi pro orgány veřejné moci, které však kvazimeritorní (a často i nemeritorní) rozhodnutí soudů chránících základní práva takto užívají – jako potvrzení svých právních názorů“ (srov. nález Ústavního soudu ze dne 13. 9. 2007, sp. zn. I. ÚS 643/06, uveřejněný pod číslem 142/2007 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu). Srov. dále např. též nález Ústavního soudu ze dne 13. 11. 2007, sp. zn. IV. ÚS 301/05 uveřejněný pod číslem 190/2007 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu, podle něhož usnesení nejsou považována za závazná ani pro Ústavní soud, ani za obecně precedenčně významná.

Lze tudíž shrnout, že osvobození od soudních poplatků podle ustanovení § 138 odst. 1 o. s. ř. lze přiznat i právnické osobě – podnikateli. Při splnění ostatních předpokladů pro přiznání plného nebo částečného osvobození od soudního poplatku pak nelze právnické osobě – podnikateli takové osvobození odepřít jen proto, že její objektivní neschopnost k úhradě soudního poplatku je důsledkem její podnikatelské činnosti (že potud nese „podnikatelské“ nebo „hospodářské“ riziko).

Právní posouzení věci odvolacím soudem tudíž potud správné není.

Zbývá určit, zda a jaký vliv na výsledek dovolacího řízení má (může mít) skutečnost, že v řízení nešlo o první rozhodnutí o dovolatelově žádosti o přiznání osvobození od soudních poplatků, nýbrž že úvahy obou soudů se soustředily k prověření otázky, zda v porovnání se stavem, jenž zde byl při vydání usnesení ze dne 7. března 2008 (které nabylo právní moci 29. 3. 2008), jímž okresní soud stejnou žádost dříve zamítl, nastala „změna poměrů“ odůvodňující nové věcné posouzení žádosti.

K tomu lze dodat, že usnesením, jímž zamítne žádost účastníka o přiznání osvobození od soudních poplatků je soud vázán (§ 170 odst. 1 o. s. ř.); nejde (totiž) o usnesení, kterým se upravuje vedení řízení (§ 170 odst. 2 o. s. ř.). Později podané (nové) žádosti téhož účastníka o přiznání osvobození od soudních poplatků může soud vyhovět jen tehdy, změní-li se u účastníka (žadatele) poměry, z nichž soud vycházel v původním (zamítavém) rozhodnutí pro účely právního posouzení původní žádosti. To, že samo právní posouzení předpokladů pro přiznání osvobození od soudních poplatků v prvním (zamítavém) rozhodnutí nebylo správné, důvodem pro to, aby soud vyhověl nové žádosti, být nemůže (šlo by o nepřípustnou revokaci právního názoru obsaženého v pravomocném soudním rozhodnutí mimo rámec opravných prostředků, jimiž mohlo být napadeno).

Nejvyšší soud shrnuje, že nepokládá (jak rozebráno výše) za správný právní názor soudů nižších stupňů o tom, že právnické osobě – podnikateli nelze přiznat osvobození od soudních poplatků proto, že její objektivní neschopnost k úhradě soudního poplatku je důsledkem její podnikatelské činnosti (že potud nese „podnikatelské“ nebo „hospodářské“ riziko). Jde však o právní názor, na jehož základě okresní soud zamítl dovolatelovu žádost o přiznání osvobození od soudních poplatků již usnesením ze dne 7. 3. 2008. Nedošlo-li tedy (jak patrno ze spisu) po 7. 3. 2008 ke „změně poměrů“ v tom směru, že dovolatelova objektivní neschopnost k úhradě soudního poplatku již nemá původ v dovolatelově podnikání (tedy ve skutečnosti, kterou pokládal při zamítnutí první žádosti za určující /byť v rovině právní chybně/ okresní soud), pak nelze vyhovět ani druhé (nynější) dovolatelově žádosti o přiznání osvobození od soudních poplatků.

Tento závěr pak činí neopodstatněnou dovolatelovu námitku, že odvolací soud měl (alespoň) zkoumat předpoklady pro přiznání částečného osvobození od soudních poplatků. Nedošlo-li totiž (v porovnání s rozhodnutím ze 7. 3. 2008) k výše rozebrané „změně poměrů“, nemohl odvolací soud druhé dovolatelově žádosti vyhovět ani zčásti.

Napadené rozhodnutí nicméně ani tak neobstojí.

U přípustného dovolání totiž Nejvyšší soud přihlíží z úřední povinnosti (§ 242 odst. 3, věta druhá, o. s. ř.) též k vadám uvedeným v § 229 odst. 1, § 229 odst. 2 písm. a) a b) a § 229 odst. 3, jakož i k jiným vadám řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci.

Z obsahu spisu se pak podává, že řízení o druhém žalobcově návrhu na přiznání osvobození od soudních poplatků je postiženo zmatečností ve smyslu ustanovení § 229 odst. 2 písm. b) o. s. ř. (tedy zmatečností spočívající v tom, že v téže věci bylo dříve pravomocně rozhodnuto).

Již v usnesení ze dne 29. 8. 2011, sp. zn. 25 Cdo 803/2011, se Nejvyšší soud přihlásil k závěru (formulovaném v rozhodnutí odvolacího soudu, jež bylo v oné věci napadeno dovoláním), podle kterého v případě, že po pravomocném zamítnutí návrhu na přiznání osvobození od soudních poplatků nedojde ke změně poměrů, soud zastaví řízení o dalším návrhu téhož účastníka na přiznání osvobození od soudních poplatků pro překážku věci pravomocně rozhodnuté *(rei iudicatae)*. V označeném rozhodnutí přitom Nejvyšší soud přiléhavě poukázal i na usnesení Ústavního soudu ze dne 1. 6. 2010, sp. zn. IV. ÚS 766/10 (dostupné na webových stránkách Ústavního soudu), jež tomuto úsudku přitakává.

V poměrech dané věci to znamená, že závěr, podle nějž nedošlo ke změně poměrů (poměřováno stavem v době prvního rozhodnutí okresního soudu a stavem v době vydání napadeného rozhodnutí), logicky měl vyústit v zastavení řízení o dalším návrhu na přiznání osvobození od soudních poplatků pro překážku věci pravomocně rozhodnuté (§ 104 odst. 1, § 159a a § 167 odst. 2 o. s. ř.).

Jestliže se tak nestalo, pak oba soudy zatížily řízení o druhém návrhu žalobce na přiznání osvobození od soudních poplatků zmatečnostní vadou ve smyslu § 229 odst. 2 písm. b) o. s. ř.

Nejvyšší soud tudíž, aniž nařizoval jednání (§ 243a odst. 1, věta první, o. s. ř.), zrušil jak napadené rozhodnutí, tak rozhodnutí okresního soudu ze dne 13. 11. 2012 (§ 243e odst. 1 a 2 o. s. ř.) a pro popsanou překážku věci pravomocně rozhodnuté řízení o druhém návrhu žalobce na přiznání osvobození od soudních poplatků zastavil (§ 243e odst. 4 o. s. ř.).